

החסד נמשך ומתפשט יותר ולכן גמ'ח בין לעניים בין לעשירים הרי שהחסד מתפשט יותר מהרחמים שעל העשיר אין שייך רחמנות כ"א על העני. וקו השמאל בגי'ה נקי' חד קציר שאינו נמשך כ"א למי שהגון ביותר. וקו האמצעי נקי' בינוני שמרחם על מי שנופל רחמנות. והנה יש ראייה ושמיעה הראיה נמשך מבחי' חכמה קו הימין ושמיעה מבינה קו השמאל. וכנודע מענין ראובן ושמעון ולכן הראי' היא מלמעלה למטה והשמיעה ממטה למעלה שהאותיות מתעלים ונכנסים לאוזן השומע ולזה גי'כ הראי' נשפלת למטה יותר מהשמיעה שרואה דבר גשמי משאי"כ השמיעה היא רק קול ודבור כי הראי' היא מבחי' חד אריך וכנודע שיסוד אבא אריך כו'. וזהו מ"ש ארדה נא ואראה כי הכצעקתה הבאה זהו כמו בחי' שמיעה שמבחי' בינה ולכן היא הנאה מלמטה למעלה והוא בחי' קו השמאל אבל ארדה נא ואראה בבחי' ראייה שהוא בחי' חסדים כו'.

(ועי'ש במיא ע"פ לעשות הישר נעני' ה' אלקיך). וזהו פ"י ארדה נא. כי צעקתה היא הבאה מלמטה למעלה שהוא בחי' גבורות ואר"ח ולזה נאמר ארדה נא לשון ירידה הוא מלמעלה למטה דהיינו בחי' אר"י שהוא בחי' חסד להשיג' כמדת החסד ללמד זכות. ואראה הכצעקתה הבאה אלי עשו דהיינו אם עוונם גדול מנשוא כ"כ עד שגם ע"פ החסד לא יוכל למצוא זכות אז כלה. ואם לא. פ"י אולי ע"י החסד יוכל ללמד זכות כו'. וז"ש במדרש ארדה נא ממדה"ר למדה"ד ובזוהר דק"ה ע"ב ארדה נא מדרגא דרחמי לדרגא דדינא ר"ל להמשיך רחמים ממדה"ר אל בחי' מדה"ד ואראה כו'. והנה רש"י פ"י בחומש ארדה נא למד לדיינים שלא יפסקו דיני נפשות אלא כראיה. והענין דאיתא בת"ז ואלין עשר ספירן אינון אולי'ן כסדרן חד אריך וחד קציר וחד בינוני. פ"י כי ע"ס נחלקי' לג' קוין קו הימין חח"ג נקי' חד אריך כי

פרשת חיי שרה

(ענין שדה המכפלה)

ובני מעיים כו'. והנה מילוי ה' היא בה' אחרת והיא בחי' כפילא כנודע מענין מערת המכפלה שהיא ה' אחרונה דשם ב"ן כו'. והענין יובן בהקדים להבין ענין האכילה כי הנה עיקר האכילה להיות כי מן המאכל נעשה חלב ודם והדם הוא הנפש וחיות האדם שמקבל הכבד הדם מן המאכל ושולח ללב ולמוח דחלת שליטין אינון בעלמא כבדא ולבא ומוחא כו'. ועי"ז מתעלה המאכל שנעשה ממנו לב ומוח האדם ועי"ז מתחוק לבו ומוחו בעבודת ה' שבלבו בהתלהבו כרש"י אש שנעשה בכח האכילה שבלא אכילה ה"י מתחלש כו'. וגם מוחו נעשה חוק להתבונן בגדולת ה' כו' וזהו ענין בירור שמן המאכל נעשה אדם. אך כ"ז הוא בימות החול אבל בשבת בורר אסור אלא האכילה היא יותר עליונה בבחי' המשכה מלמעלה וקראת לשבת ענג. או תתענג על הויה"כ. כי הנה כתיב אחר וקדם צרתני אחר למע"ב כו' שהמאכל כמו שהוא למטה בירידתו בשבחי"כ הנה האדם הוא בבחי' קדם שהמאכל הוא מתברר ע"י האדם אבל בשרשו למעלה הוא מעולם התהו לפני מלך מלך לבני' אלא שאח"כ וימלך וימת. וימת וימלך כו'. אך מ"מ נראה שרשו יותר גבוה מהאדם שהרי המאכל הוא המח"י את האדם. והאדם הוא מקבל החיות מן המאכל לפי שהוא בבחי' אחר למע"ב כו' ובשבת שהוא זמן עליית העולמות מתעלה המאכל כמו שהוא בשרשו ונמשך ממנו חיות להנפש מלמעלה למטה ע"י י"ב לחמים כו' וזהו ענין צדיק אוכל לשובע נפשו כי יש ב' אכילות הא' הוא לשובע נפשו. והב' הוא ובטן רשעים תחסר. לשובע נפשו הוא חיות הנפש הבאה מלמעלה. ובטן רשעים כו' היינו כי רשעים הם החיצונים וע"י האכילה מבררים מהם חיל בלע ויקיאנו כי בכל מאכל יש תאוה שהוא שרש הקליפה וע"י שנכלל בגוף האדם ונעשה ממנו דם הנשלח ללב ומוח מתהפך לטוב בקדושה ע"י חיזוק הלב ומוח בעבודת ה' ועי"ז לוקח ממנו החיות שבולעו"ז וזהו ובטן רשעים תחסר שנחסר החיות שבלעו. ומבטנו יורישנו אל. והנה האכילה שבחול שהיא בבחי' בירור הוא להיות ובטן רשעים תחסר. אבל האכילה שבשבת היא המשכה מלמעלה לשובע נפשו מחמת המאכל כמו שהוא בשרשו למעלה קודם שנפל בשבחי"כ שאין בו בירור. וכמ"ש בזוהר פרש שבתכם לא קאמר שמה שנעשה מלמטה למעלה ע"י בירור כמו בימות החול יש בו פרש שהוא פסולת שהמובחר שולח ללב ולמוח והפסולת יורד למטה בקרביים

הוא בחי' חסדים כו'. והנה מילוי ה' היא בה' אחרת והיא בחי' כפילא כנודע מענין מערת המכפלה שהיא ה' אחרונה דשם ב"ן כו'. והענין יובן בהקדים להבין ענין האכילה כי הנה עיקר האכילה להיות כי מן המאכל נעשה חלב ודם והדם הוא הנפש וחיות האדם שמקבל הכבד הדם מן המאכל ושולח ללב ולמוח דחלת שליטין אינון בעלמא כבדא ולבא ומוחא כו'. ועי"ז מתעלה המאכל שנעשה ממנו לב ומוח האדם ועי"ז מתחוק לבו ומוחו בעבודת ה' שבלבו בהתלהבו כרש"י אש שנעשה בכח האכילה שבלא אכילה ה"י מתחלש כו'. וגם מוחו נעשה חוק להתבונן בגדולת ה' כו' וזהו ענין בירור שמן המאכל נעשה אדם. אך כ"ז הוא בימות החול אבל בשבת בורר אסור אלא האכילה היא יותר עליונה בבחי' המשכה מלמעלה וקראת לשבת ענג. או תתענג על הויה"כ. כי הנה כתיב אחר וקדם צרתני אחר למע"ב כו' שהמאכל כמו שהוא למטה בירידתו בשבחי"כ הנה האדם הוא בבחי' קדם שהמאכל הוא מתברר ע"י האדם אבל בשרשו למעלה הוא מעולם התהו לפני מלך מלך לבני' אלא שאח"כ וימלך וימת. וימת וימלך כו'. אך מ"מ נראה שרשו יותר גבוה מהאדם שהרי המאכל הוא המח"י את האדם. והאדם הוא מקבל החיות מן המאכל לפי שהוא בבחי' אחר למע"ב כו' ובשבת שהוא זמן עליית העולמות מתעלה המאכל כמו שהוא בשרשו ונמשך ממנו חיות להנפש מלמעלה למטה ע"י י"ב לחמים כו' וזהו ענין צדיק אוכל לשובע נפשו כי יש ב' אכילות הא' הוא לשובע נפשו. והב' הוא ובטן רשעים תחסר. לשובע נפשו הוא חיות הנפש הבאה מלמעלה. ובטן רשעים כו' היינו כי רשעים הם החיצונים וע"י האכילה מבררים מהם חיל בלע ויקיאנו כי בכל מאכל יש תאוה שהוא שרש הקליפה וע"י שנכלל בגוף האדם ונעשה ממנו דם הנשלח ללב ומוח מתהפך לטוב בקדושה ע"י חיזוק הלב ומוח בעבודת ה' ועי"ז לוקח ממנו החיות שבולעו"ז וזהו ובטן רשעים תחסר שנחסר החיות שבלעו. ומבטנו יורישנו אל. והנה האכילה שבחול שהיא בבחי' בירור הוא להיות ובטן רשעים תחסר. אבל האכילה שבשבת היא המשכה מלמעלה לשובע נפשו מחמת המאכל כמו שהוא בשרשו למעלה קודם שנפל בשבחי"כ שאין בו בירור. וכמ"ש בזוהר פרש שבתכם לא קאמר שמה שנעשה מלמטה למעלה ע"י בירור כמו בימות החול יש בו פרש שהוא פסולת שהמובחר שולח ללב ולמוח והפסולת יורד למטה בקרביים

ההוא יהיה כו'.